

МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

(ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ)

№1(17)

Том 2

Мелітополь, 2012

13.	<i>Радченко Н.Г.</i> Державна підтримка банківського кредитування сільськогосподарських підприємств	90
14.	<i>Романюк Е.В.</i> Государственное регулирование рынка труда в АР Крым	98
15.	<i>Рубцова Н.М.</i> Оцінка роботи ВАТ СК «Оранта-Січ» в галузі добровільного медичного страхування	111
16.	<i>Рысина В.А.</i> Эффективность использования экспортного потенциала областей Украины за 2008 - 2010 гг.	116
17.	<i>Сахно Л.А.</i> Аутсорсинг в АПВ	125
18.	<i>Сенік В.М.</i> Особливості адміністрування податку на додану вартість підприємствами агропромислового комплексу в умовах дії нового Податкового Кодексу.....	132
19.	<i>Сидоренко Р.В.</i> Спрощена система оподаткування в Україні: історія і перспективи	138
20.	<i>Синяєва Л.В.</i> Порівняльний аналіз динаміки реальної та номінальної заробітної плати в Україні.....	145
21.	<i>Сокіл О.Г.</i> Забезпеченість та ефективність використання обліково- інформаційного забезпечення агропромислового виробництва	157
22.	<i>Стасенко О.М.</i> Державне регулювання ціноутворення на ринку зернових в Україні	165
23.	<i>Сурженко Н.В.</i> Сутність понятійного апарату категорії конкурентні переваги	173
24.	<i>Тарасова Н.О.</i> Фінансовий аналіз як інструмент ефективного управління страховою організацією	180
25.	<i>Тебенко В.М.</i> Інноваційна та інвестиційна привабливість.....	187
26.	<i>Терещенко М.А.</i> Інформаційні технології в системі управління підприємством підприємства та запобігання його банкрутства.....	193

27.	<i>Трачова Д. М.</i> Облікове забезпечення ефективного функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.....	200
28.	<i>Трусова Н.В.</i> Фінансово-економічне оздоровлення діяльності	207
29.	<i>Шведюк В.А.</i> Стратегія розвитку фермерських господарств та їх місце у забезпеченні населення продовольчої продукції.....	211
30.	<i>Шквиря Н.О.</i> Сутність і особливості стратегічного управління сільськогосподарським виробництвом.....	218
31.	<i>Цап В. Д.</i> Формування витрат сільськогосподарського виробництва, з врахуванням переоцінки нормативної грошової оцінки землі	224
32.	<i>Цюра І. О.</i> Система оцінки економічної ефективності діяльності сільськогосподарського підприємства.....	234
33.	<i>Чернега І.І.</i> Проблеми визначення понять продуктивності й ефективності праці	239
34.	<i>Чкан А. С., Чкан В. О.</i> Сутність та механізми управління виробничо-господарською діяльністю малих формувань на селі	245
35.	<i>Чкан І.О.</i> Кредитування підприємств та організацій сільського господарства	252
36.	<i>Юсупова Г. А., Юсупова М. Р.</i> Регион как объект анализа	259
37.	<i>Якунічева А.Ю.</i> Особливості маркетингу дорадчих (інформаційно- консультаційних) послуг в аграрній сфері.....	272
38.	<i>Яцук О. О.</i> Особливості формування фінансових ресурсів в аграрному секторі	279
39.	<i>Косторной С. В.</i> Особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств.....	285
40.	<i>Гегамян Н.С., Семенова Е.И., Блох В.Е.</i> Реализация инновационно – инвестиционного проекта в Московской области.....	292
41.	<i>Семенова Е.И., Чемяков Д.С.</i> Прогнозирование урожайности картофеля.....	298

використовується. Для отримання залучених інвестиційних ресурсів підприємство повинно відповідати ряду характеристик, тобто бути інвестиційно привабливим.

Інвестиційна привабливість підприємства — це сукупність характеристик його фінансово-господарської та управлінської діяльності, перспектив розвитку та можливості залучення інвестиційних ресурсів. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства є інтегральною характеристикою його внутрішнього середовища. Основними джерелами інвестицій для більшості українських підприємств є на сьогодні власний прибуток та амортизаційні відрахування.

На основі даних балансу сільськогосподарських підприємств Мелітопольського району Запорізької області за останні 3 роки та обчислення низки фінансових коефіцієнтів ми визначили зону ризику їх діяльності та встановили ранг ризику. Результати розрахунків дозволяють зробити висновок, що значення рангу ризику відповідає зоні критичного ризику. Проведена оцінка потенційного банкрутства сільськогосподарських підприємств району вказує на високу імовірність банкрутства цих підприємств. Тому можна стверджувати, що більшість сільськогосподарських підприємств не являються інвестиційно привабливими.

Висновки. Основою підвищення економічної ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств є інтенсифікація виробництва на інноваційній основі, яка не може відбуватися без залучення кредитів та інвестицій. При цьому керівники сільськогосподарських підприємств стикаються з різними видами ризиків і формами їх прояву. Запорукою і основою стабільного становища підприємства є фінансова стійкість, тобто таке фінансове становище, коли забезпечується розвиток підприємства на основі власного прибутку і зростання капіталу при збереженні його платоспроможності в умовах допустимого рівня фінансового ризику.

Анотація. В статті розглядається суть інноваційної та інвестиційної привабливості підприємств. Приводяться складові оцінки інноваційного потенціала.

Ключові слова: інноваційне розвиток, інноваційна привабливість, інноваційна активність, ризик.

Summary. Essence of innovative and investment attractiveness of enterprises is considered in the article. The component estimations of innovative potential are pointed.

Keywords: innovative attractiveness, innovative activity, risk.

Література:

1. Наукова та інноваційна діяльність в Україні Статистичний збірник Державна служба статистики України.. Київ. – 2011 р.- 282 с.
2. Інноваційні процеси в аграрному секторі економіки / П.А. Лайко, М.М.Кулаєць, М.Ф. Бабієнко та ін.// Економіка АПК № 9. – 2010 р. -26 с.

УДК 681.518:658.0

Терещенко М.А.,
к. е. н., доцент, ТДАТУ

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Анотація. Досліджено основні напрямки використання інформаційних технологій для оптимізації діяльності підприємства. Проаналізовано важливість впливу інформаційно-технологічних рішень на господарський процес. Розглянуто принципи для забезпечення ефективності інформаційної системи виробничого процесу. Визначено основні проблемні місця роботи підприємств.

Ключові слова: управління, інформаційні системи, сучасні технології, впровадження, бази даних, стратегічні ідеї, ефективність, технологічні пропозиції, менеджмент, взаємодія

Постановка проблеми. Управління сучасним підприємством є складним комплексним завданням, що вимагає організації взаємодії ресурсів різного роду. До таких ресурсів відносяться, зокрема, інформаційні системи, що забезпечують автоматизацію бізнес-процесів підприємства. Організація ефективної системи експлуатації ІТ-інфраструктури є одним з аспектів забезпечення заданого рівня якості ІТ підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні і практичні питання, пов'язані з цим аспектом були висвітлені в роботах як західних, (Мейора Т., Стікула І., Коберна А.) так і українських вчених (Македонського М., Матвеева М., Петрова Ю., Румянцева Ю., Красноперова К., Матвієнка А.). Проте дослідження розвитку інформаційних технологій для управління підприємством із врахуванням нових концепцій в сучасних умовах стають все більш актуальними.

Ціль роботи. Метою статті є дослідження основних напрямків використання інформаційних технологій для оптимізації діяльності підприємства.

Виклад основного матеріалу. Сучасні інформаційні технології, які базуються на професійному використанні інформаційного ресурсу, дають змогу менеджерам ефективно діяти, мінімізуючи ризик. Залежно від поставлених управлінських завдань можуть застосовуватися такі види інформаційно-управлінських технологій [1]:

1.Зберігаючі (економлять витрати, матеріали й фінансові ресурси, але не впливають суттєво на зміну стану та рівня функціонування підприємства) – передають інформацію від відправника до адресата, не відповідаючи за суть інформації, що передається, та її використання адресатом;

2.Раціоналізуючі – відповідають за використання інформації;

3.Творчі – "виробляють" нові знання, їх передають, використовують для вдосконалення ланки управління. Вимога до спеціалістів, що готують інформацію для керівників: фундаментальна підготовка з теорії і практики управління, розуміння суті функціонального навантаження відповідних керівників, знання механізму прийняття управлінських рішень;

4.Професійні – мають навички з підготовки інформації. Керівники повинні дотримуватись таких принципів систематизації інформаційних потоків:

5.Забезпечення повноти й достовірності обліку всіх сторін господарської діяльності;

6.Мінімізація інформаційного шуму та обмеження інформаційного надлишку тільки вимогами надійності;

7.Забезпечення безперервного зв'язку між зовнішньою і внутрішньою інформацією та прийняття рішень на всіх рівнях ієрархії управління.

На сьогодні відомі такі проблеми впровадження інформаційних технологій (ІТ) у практиці вітчизняних підприємств [2]:

1.Безперервне збільшення обсягу технологічних пропозицій, що потребують великих інвестицій, і, відповідно, – посилення залежності від зовнішніх послуг (наприклад постачальників програмного забезпечення)

2.Зміна ролі ІТ у господарській діяльності багатьох підприємств; під час виконання внутрішньофірмових процесів функція ІТ перестала бути допоміжною, а перетворилась у важливу складову продукту чи виробничих потужностей;

3.Зростання витрат у сфері ІТ.

Інформація як сукупність даних і знань характеризує рівень організаційного розвитку системи і є її стрижневим елементом. Наскільки ефективні процеси збирання, накопичення, зберігання, пошуку, передавання та методів опрацювання інформації, настільки дієва й уся система управління виробництвом у цілому.

Компонентами інформаційної системи підприємства (виробництва) є банк даних і відповідні бази даних, використовувана мова (сукупність знаків і класифікаторів), а також комплекс моделей і програм, що забезпечують роботу з даними. Банк і бази даних являють собою сховище інформації та основний компонент інформаційної системи в багаторівневій інтегрованій автоматизованій системі управління підприємством [3].

Банк даних – комплекс, що охоплює спеціальні структури організації інформації, алгоритми, спеціальні мови, програмні й технічні засоби, що в сукупності забезпечують створення та експлуатацію системи накопичення інформації, яка надходить із декількох джерел, її оновлення, коригування та

багатоаспектне використання в інтересах об'єктів управління підприємства, а також прямий зв'язок із користувачем для отримання відповіді на певні запити.

Основні вимоги до банку даних: інтегрованість баз даних і цілісність кожної з них; незалежність; мінімальна збитковість даних, що зберігаються; здатність до розширення.

Створення інформаційної інфраструктури – важливе завдання, яке вимагає чіткого розуміння ролі інформації, що є цінним ресурсом, необхідним для вдосконалення сучасного виробництва. Але одні лише комп'ютери, за словами Поля Страссмана, не перетворюють погану фірму в хорошу. Автоматизація – прекрасний засіб, але він не виліковує всі недуги. Тому керівникам в ухваленні рішень щодо капіталовкладень в інформаційну технологію слід дотримуватися таких рекомендацій [4]:

1. Підпорядкуйте вкладення в технологію стратегічним ідеям!
2. Не прагніть до конкретного обґрунтування закупок обслуговуючої апаратури!
3. Застосовуйте інформаційну технологію в нововведеннях!
4. Спочатку плануйте витрати на персонал і тільки потім – на техніку!
5. Використовуйте інформаційну технологію для поліпшення комунікацій!
6. Не вкладайте ресурсів у технологію, яка обмежує зростання!
7. Сприяйте тому, щоб персонал інформаційної системи відчув себе причетним до загальної справи фірми!
8. Внесіть ясність у функції спеціалістів!
9. Скористайтеся професійними знаннями ваших постачальників!
10. Уникайте дилетантства!
11. Запровадьте тарифікацію діяльності, що належить до накладних витрат!
12. Визначайте продуктивність!
13. Оцінюйте якість інформаційних послуг!

Основні принципи для забезпечення ефективності інформаційної системи виробничого процесу [5]:

1. Визначення вимог до змісту інформації та її характеру залежно від спрямованості;
2. Вироблення системи зберігання, використання" подання інформації в централізованому і децентралізованому управлінні;
3. Розробка програмного забезпечення, створення й використання банків даних;
4. Автоматизація адміністративно-управлінської праці на основі використання комп'ютерної техніки тощо.

Сьогодні стан справ у розглянутій області характеризується крайньою невизначеністю. По-перше, це пов'язано з безперервним збільшенням обсягу технологічних пропозицій, що вимагають високих інвестицій, і відповідно з посиленням залежності від зовнішніх послуг (наприклад, від постачальників програмного забезпечення). Внутрішні витрати на потреби ІТ зростають випереджаючими темпами порівняно з іншими витратами підприємства. При цьому вищий менеджмент мало обізнаний про загальних витратах у сфері ІТ. Так, компетентні рішення фірмового керівництва охоплюють приблизно лише 5% відповідних витрат [6].

По-друге, змінюється роль ІТ у господарській діяльності багатьох підприємств. При виконанні внутрішньофірмових процесів функція ІТ перестала бути допоміжною, перетворившись на найважливішу складову частину продукту або виробничих потужностей. Господарські ризики визначаються ризиками в даній сфері. Реалізація ж сучасних високопродуктивних організаційних проектів (наприклад, "віртуальних організацій" без жорсткої прив'язки виробничих ділянок до певного місця), вимагає повного використання потенціалу ІТ за допомогою телекомунікаційних засобів.

Не сприяє стабілізації швидке зростання витрат у сфері ІТ. Щоб контролювати їх збільшення і домогтися більшої гнучкості у вирішенні

інформаційно-технологічних проблем, багато підприємств йдуть в основному двома шляхами. Перший полягає в тому, що фірма створює внутрішньофірмовий інформаційно-технологічний ділянку, яка пропонує послуги і в нефірмовому ринку, доводячи тим самим можливість рентабельного використання своїх потужностей [2].

Найчастіше підприємства вибирають інший шлях, коли більша частина власного інформаційно-технологічного персоналу переводиться в розпорядження створюваних дочірніх компаній або спільних з спеціалізованими інформаційно-технологічними партнерами підприємств, також самостійно виступають на ринку. На материнському підприємстві залишається невелика група співробітників, на яку покладаються функції інформаційного менеджменту.

Вищий менеджмент починає усвідомлювати, який важливе вплив надають інформаційно-технологічні рішення на сам господарський процес і культуру підприємства. Тому він почуває себе все більш ущемленим в тому плані, що змушений делегувати відповідні питання внутрішньофірмовим підрозділам або зовнішнім організаціям. До того ж перший досвід роботи в нефірмових інформаційно-технологічних служб не дає особливих приводів для оптимізму щодо ефективності вирішення зазначених проблем. У зв'язку з цим виникають наступні ключові питання [3]:

1. Яке ставлення провідного персоналу до ІТ, які наслідки впливають з більш ефективної її організації та використання у виробництві нових товарів і послуг;
2. Що має знати вище керівництво фірми в області ІТ, щоб приймати компетентні рішення, зокрема відносно інвестицій;
3. Якою мірою допустимо делегування функцій у сфері ІТ;
4. Якою має бути роль вищого менеджменту в управлінні інформаційно-технологічним потенціалом.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що сьогодні між розглянутими групами інтересів відсутня необхідна взаємодія. Використання

інформаційної технології (ІТ) відноситься до найбільш суперечливим внутрішньофірмовим проблем. Керівництво підприємств часто відмовляється їх вирішувати, тому що не відчуває себе достатньо компетентним.

Рішення зазвичай покладаються на керівників інформаційних служб або спеціалізовані зовнішні організації. Господарські ризики, пов'язані з ІТ, постійно зростають, і неясно, до яких пір керівництво підприємств буде недооцінювати цей важливий стратегічний ресурс. Щоправда, останнім часом вищий менеджмент став уважніше ставитися до ІТ. Саме від нього повинні виходити вирішальні ініціативи щодо зміни ситуації у даній сфері

Аннотация. Изучены основные направления использования информационных технологий для оптимизации деятельности предприятия. Проанализирована важность влияния информационно-технологических решений на хозяйственный процесс. Рассмотрены принципы для обеспечения эффективности информационной системы производственного процесса. Определены основные проблемные места предприятий.

Ключевые слова: управление, информационные системы, современные технологии, внедрение, базы данных, стратегические идеи, эффективность, технологические предложения, менеджмент, взаимодействие

Summary. Researched the main directions of using of information technologies for the optimization of enterprise activity. The importance of the decision influence on the business based on informational and technological issues are analyzed. The main principles of implementing of efficient informational system in production process are discovered. The main problematic points of the work of enterprise are determined.

Key words: management, information systems, modern technologies, introduction, databases, strategic ideas, efficiency, technological offers, management, interaction

Література:

1. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура: Пер. с англ. под науч. ред. О.И. Шкаратана. - М.: ГУ ВШЭ, 2008. - с. 77-78.
2. Информационные технологии в бизнесе / Под ред. М. Желены. - СПб.: Питер, 2009. - с. 16.
3. Э. Филип, В. Томас. С. Вдребезги: Новая информационная экономика и трансформация бизнес-стратегий. - М.:ИД «Секрет фирмы», 2007. - с. 23.
4. Информационные технологии в бизнесе / Под ред. М. Желены. - СПб.: Питер, 2010. - с.136.

5. Информационные технологии в бизнесе / Под ред. М. Желены. - СПб.: Питер, 2007. - с. 233.

6. Информационные технологии в бизнесе / Под ред. М. Желены. - СПб.: Питер, 2008. - с. 23.

УДК 657.4:657.633

Трачова Д. М.

Таврійський державний агротехнологічний університет

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ОБСЛУГОВУЮЧИХ КООПЕРАТИВІВ

Анотація. Проаналізовано сучасний стан нормативного регулювання і його вплив на облікове забезпечення функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Розроблено пропозиції щодо формування облікової політики для сприяння підвищення економічної ефективності функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Ключові слова: облікова політика, сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, аналітичний облік.

Вступ. В сучасній економічній ситуації сільськогосподарська кооперація як є важливим компонентом ринкових відносин для сільськогосподарських товаровиробників. Досвід розвитку кооперативного руху європейських країн свідчить про те, що її розвиток розпочинається у той момент, коли значна частина людей починає відчувати потребу в об'єднанні з метою колективного вирішення економічних проблем, актуальних для більшості.

В Україні кооперація розвиток кооперативного руху відбувається стрибкоподібно, у відповідності до генерації заходів державного регулювання обслуговуючої кооперації. Однак процес створення кооперативів у сфері здійснення ринкової діяльності сільськогосподарських виробників не став масовим явищем, а створені кооперативи працюють недостатньо ефективно та нестабільно.

Постановка проблеми. Одним із негативних факторів розвитку обслуговуючої кооперації на селі є відсутність обґрунтованих підходів до

облікової політики кооперативу, формуванню якої заважає відсутність однозначного податкового механізму регулювання їхньої діяльності. Це стримує зростання кількості сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Як наслідок, на Україні практично призупинилися процеси формування обслуговуючих кооперативів, а в окремих регіонах кооперативи призупинили господарську діяльність та розпочали процес закриття

Аналіз останніх досліджень. Попри те, що загалом питання організації діяльності та економічних механізмів функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів ґрунтовно висвітлили у своїх працях відомі вчені: А.Балян, В.Гончаренко, В.Зіновчук, О.Крисальний, М.Малік, В.Месель-Веселяк, Л.Молдаван, О.Онищенко, П.Саблук, Т.Чорнопишук, В.Юрчишин, проблема облікового забезпечення ефективного функціонування таких кооперативів є невирішеною з огляду на існування колізій щодо визначення їх правового статусу.

Мета статті. Метою статті є висвітлення перешкод, які заважають формуванню відповідної до особливостей функціонування обслуговуючих кооперативів облікової політики та визначення шляхів облікового забезпечення ефективного функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів в умовах існуючого правового поля.

Виклад основного матеріалу. Становлення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів відбувалося у три етапи. Сьогодні у розрізі новітньої обслуговуючої сільськогосподарської кооперації третій етап становлення. Перший етап розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів припадає на 1993-1995 роки, перший сільськогосподарський обслуговуючий кооператив був створений у грудні 1993 року. Перший спад у розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів відбувся у 1996-97 роках. У 1998-2001 рр. розпочинається другий етап або друга хвиля розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації. Цьому сприяло прийняття Закону України про сільськогосподарську кооперацію " [1], де було призначено законодавче забезпечення розвитку сільськогосподарських кооперативів. Також